

علوم غزته سي

العدد - ٢٢

آبدستان * آبدسدان ابدست ابرقی الف نسبت ون نسبی
تأکید ایچون ومکرو حیلہ معناسنه

منوی

من خوش کردم که آمد خوان غیب
تکستان با آبدستان میرسد

آبدان * اکرک برکه غدیر
بوستان

قد تشنه در آبدان عمیق

که داند که سیراب گردد غریق

ایکی درلو اولور بری آبدان طبیعی دیگرى جملى آبدان طبیعی
شول حقوریرلر که یاغور ایله یاخود قیناقلر ایله ویا نهړک ویا کرک حنایه سیله
حوضلا نور یاغور و قیناق صولر ینک ایله کلمه سیله اولان آبدان لر
اتربه نباتیه یی و صویک سوروب کتیردیکی عواد حیوانیه مولوسلرینی
حاوی اولور بوسیدن که اهل زراعت او برکه لر دن عاده تافشقی کبی
استفاده ایدرلر آبدان عملی یا ییلان برکه لر که عربستان ده صو ایچمک
ایچون برکه لر و دیگر قطعه لر ده کذا صوبندلری کتیردرو بالق اورمه که
مخصوص یا ییلان حوضلر اور و پاده منابع کسب و تجارت در شویله که
صو آلق و بوشالتمق ایچون بندلی و طبالی حوضلر یا یوب ایچنده بالق
بسلرلر اوره تورلر بالق آولامق مراد اولند قده طاسنی آحوب صوینی
بوشالتورلر استدکلری قدر بالق آلوب صا تارلر بویله حوضلر طاغ
اتکرنده باخود قیناق قربنده اولق یعنی دائما ایچنده صو آلا ییله جک
موقعده اولق شرط در که بالق صویک تجدد ییله یشایه یا یوب اوره سونلر
اولیله صو بولنیمان یرلرده حوضک دینی بالق سالا ندرمق
پیوک چاره در

فقهده كتاب الطهارة ده غدیر و آبدان شول ما اراك كثیركه برطرفی عادتاً
آبدست حرکیله تحريك ده طرف آخر در عقب حرکت ایتیه بو تعریفه
كوره غدیرك مساحه سنی تقدیرده سطحی عشرانی عشر وعقی آوچ ایله
صوآلندقه دیبی آچماز درجه ده اولالی دیدیلر (وهو الصحيح كافي الهداية)
ذراع دن مراد عادتاً التي قبضه اندازه در (كذا في التبیین) بویله غدیره
حوض کیر تسمیه قلندی اگر حوض مدور ایسه چوره سی ۴۸ ذراع
اولق لازم (كذا في الخلاصة) وهوالاحوط (كذا في محیط السرخسی)
بویله غدیرك برطرفه نجاست دوشمکله هر طرفی تنجس ایتزمکرکه
اوصاف ثلاثه سندن بری یعنی لونی یا رایحه سی یا خود طعمی نجاستله
تغیر ایتمش اوله (كذا في المحيط) نجاست دوشن طرف اگر نجس مرثی
ایسه بالاجماع توضاً جائز اولماز طرف متنجسه ذرت زراع مقدار
بعدن (هكذا في الكفاية) توضاً اولنور اگر نجس غیر مرثی ایسه مشایخ
بخارا عندنده موضع وقوعدن آبدست جائز اولور (كذا في الخلاصة)
وهو الاصح (كذا في السراج الوهاج) برغدیر عشرانی عشر ایکن ایچنه
نجاست دوششه ده صکره صوآلسه طاهر در (كذا في الخلاصة)
برغدیر متنجس اولسه صوری بوشال دیلوب قوریدلغله طاهر اولور بو غدیره
ثانیاً صوعودت ایتسه ینه طاهر در وهوالاظهر (كافي السراج الوهاج)
برغدیر ایچنه نجاست وقوعیله اوصاف ثلاثه سندن بری تغیر ایلدکده
كتاب الطهارة مقتضای تنجس ایدر عجباً کور سوزچکن سوزمکله و یا دیگر
طریقله تغیر مزبور زائل ایدلسه طاهر اولورمی اولمازی بویر مسئله
جدیده اوله یلور بو کادائر ققهلرده برحکم یوق شوقدرکه محیطده
« الماء الجاري بعد ما تغير اوصافه وحكم بنجاسته لا يحكم بطهارته ما لم يزل
ذلك التغير » دینی غدیر ایسه ماء جاری حکمنده اولدیغندن برطریق ایله
تغیری زائل اولسه آبدست جائز اولق اکلا شیلور (والله اعلم)

آبذندان * تیشه طیانماز ایصیرلدقده صوکسیلوراولان نازک
ولطیف میوه (سامانی)

آبدهدست * حضرت رسالت پناه علیه صلوات الاله .

آبراه * آبره جرعه قدح دبی

آبرفت * شول طاش که دائما صوایچنده بولمغله صودوکه دوکه
املس ومدوراولش اوله

آبرکناباد * شیرازده رکن آباد چشمه سی
حافظ

بده ساقی می باقی که درجنت نخواهی یافت
کنار آب رکناباد وکلکشت مصلارا
آبروی * شرف و ناموسدن کنایه اولو اصطلاح متصوفه ده
ذل سالکه وارد اولان الهام غیبی

آبریز * (۱) ابریق کله سنک اصلی (۲) دیو و شیطان
سنائی

دوستی ز آبریز چرخ بید
زانکه او که تهی بود که پر

(۳) خلاء صوبولی زجاجی
میان بسته یکسر برای کریر
نه مطبخ در آجماونی آبریز

آبریزان * آبریزکان آب یاشان تیرکان برعید بحوس که اوکون هرکس بربرینه آب وکلاب سرپرلر تواریخ ثلث صاحبی یازار که عهد قدیمه فارسده چندسال یاغور اولمایوب فقط عظیم پیداا ولشیدی برتیرناهک اون النجی کونی یاغوب هرکسی شادان ایلدیکدن بومسرتی تذکار ایچون روز مز بوری یوم عید عد ایلدیلر عادت جاهلیه یی لغوایدن اسلام ظهورندن صکره دخی ینه اکثرمالک فرسده بو عید قالدی

آبرز * نبات حاووج

آبزخم تفنک * (آرقوبو جیو) تفنک وامشالی آلت ناریه یاره سنی اوکولتمق ایچون ظاهر دن استعمال اولنور برصوایدی آب التیام صنفندن بو صوی آلمانیا ده شویله یاییورلر زاج یاغی درهم ۱ عسل مصفا ۳ سرکه ۶ کل یعنی شراب ۶ روحی

آبزدن * شرقده مهمانه اکرام ایچون مسافر خانه یه صوسرپ مک عادت

آبز ن * اطباتک خسته لری صوقدقلری فوجی و تکه امشالی حمام بویله حمام قدیم زماندن برو معلوم دراسکی فرس اطباسی عندنده طپراق دن یا باقردن و دیگر معدندن انسان قامته برظرف یا پوب ایچنه سیجاق عادی یا خود علاجلی صو طولدر دقن صکره خسته یی صوقارلردی فقط بو ظرفک قیاغی اولوب کچیرلده خسته نک بوغازندن یوقارویالکز باشی طشره فالوردی «آبز ن خشک» دیدکلی دخی بودر شوقدر که صویه ادویه، یابسه آتدقلری و یا ادویه ایله تبخیر ایتدکلی زمان بواسمه یاد ایدرلردی صغوق صوبانیولرینه دخی آبز ن

دینه بیلور سامانی مطلقا حوض صغیر ایله شرح ایلدی

آبزه * زهاب صوقاینی

آب ساق * بیطره بارگیر خسته لغی که ایاغنه صوایندی دیرل
امراض جلدیه دندر علامت مرض ایاغی درینک مساماتندن
صاری ایرین کبی فنا قوقولی صوتر شخ ایدر چوق کره آرد ایاقلره
عارض اولور بومرضه سبب آخورک نمناک و مردار اولماسی در
آب ساق اینک چیچکی (جدری بقری) مرضنک مولدی عد
اولنقده در شویله که بارگیر هم اینکه باقان برخد متکار بارگیره عارض
اولان ساق دیدیکمز ایرینه النی بولا شدرد قدن صکره اینک دن سوت
صافار در حال اینکه بولا شورکه چیچک علتی دیدکری پیدا اولور
بوکبی سبیلردن در که اینکه و بارگیره باقان خدمتکار لر بشقه بشقه اولق
تدبیر حیوان فنده مسائل مقرره دن در

علاجی یکی عارض اولدیه اوله بعض ملین ایله (مثلا صمغ صوی ایله)
اوغوب یومش اتد قدن صکره سیحاق شراب ایله ییقامالی دفع اولور
اگر وقت یکمیش اسکیش ایسه شاب طوزی کبی مقوی و مضیق
املاح ایله مداواته محتاجدر

آب سفید * غسل جریحه ایچون وایجانه کوره ایچنده براصلادوب
یاره سلیک ایچون جراحلرک استعمال ایتدکری بدل ملح زحل محلولی
بدل ملح زحل مرد سنکی قورشون طوزنده تحلیل ایله النان بیاض
طوزدر بویاض طوزی قورشون سرکه سیله تکذیر اولنمش صوابله
مزج ایدرلرکه آب سفید دیدکری بوملح ممزوجدن عبارتدر

آبسکون * (۱) استرآباددن بش فرسخ بعدنده نهر خوارزمک بحر
خززه مصبده برجزیره ایدی

رودکی

گرفته روی دریا جله کشتیهای تو بر تو
تر بهر مدح خوانانت ز شروان تبابسکون
سلطان محمود خوارزمشاه لشکر تا تاریدن فرارنده اوجزیرمیه چکیلوب
امرا وقت ایلشیدی یوجزیره بی مؤخر صوباصدی
(۲) بحر خززه دخی جزیره مزبوره اسمیله آبسکون تسمیه قلنور

فرخی

توداری از کنار کنک تادریای آبسکون
توداری از درکاکنج تا قصدار و نامکران
(۳) طبرستان ده برقریه درکه اورادن جرجان اوج مرحله در

آب سماوی * ملح کبریت محلولندن عبارت درکه اجزاجی
مقدار کثیر نشادر ایله مزج ایدوب شیشه لره طولدیر لر دکانلری اوکه
وکلانه کچنه کورینه جک را فلره قورل بوندن مراد دکانلری تزیین در
آب سماوی تسمیه سی کوک رنگی اولدیغیچون در

آب سیه * (۱) ساده نام مملکتده برنهر در «قره صو»
نامنده دره لر قاف ماده سنده ذکر اولنور
(۲) شراب

خسرو (در وصف قلم)

آب سیه خورده چنان کشت مست
کش چونگیرند پیفتند زد دست

آب عرق * آب کل (آب مقطر * مراجعت)

آب قاطع الدم * قان سیلاننی دیندیرمکه مخصوص : سودر ایجابنه کوره گاه داخل دن و گاه خارج دن استعمال اوانور بویابده « بروقشیری » نام ذاتک اختراعی اولان صومشهوردر بوصویک اساس ترکیبی شاب و بهارلی مواد قان دیندیرمک ایچون یا یتش ترکیب لک اعلاسی دیو برتوز صا تارلر بوتوزی هرکس یاپه ییلو اکور و ۲ صمغ عربی و ۴ رچنه بریره کتیریلوب سحق ایدیلور حاصل اولان سفوف اشته بوتوزدر

آب قصارة * بزى بیاضلاتقى ولکه چیقارمق ایچون استعمال اولنور و انگلیز لساننده « آب قصارة » معناسنی افاده ایدر کلمات ایله تسمیه قنور فرانسزلر « آب ژاول » تسمیه سیله یارس قرینده ژاول نام قصبه یه نسبت ایدر لکه ابتداء اورادن ظهور ایتش دیرلر بوصو قلبه ایله قلور ترکیب کیمیوسی در (هیپوکلورید دیوتاس)

آب قطران * طبده امراض جلدیه و علل صدریه و اسقوربت و نوازل دفعیچون استعمال اوانور اشبورایحه کریمه لی صاری صو برقطران ویکرمی صودن مرکب در

آب قولونیا * اود قولون مشهور قوقولی صوکه هرکس سورینور معروف در ۱۷۲۷ سال میلادیده قولونیالی فینیر تام ذات اختراع ایتش بوصویک اعمالنی کویا هرکس یا پاماسون ایچون تنويع ایله تصعيب ایتشلر برقاچ قولای ونسبتله ساده جه اولان ترکیبلرینی ذکر ایدم (۱) ۲ لیتره شراب روحی ۳۲ درجه دن و اغاج قاوونی ولیمون و پورتقال و برغوت و بویه خلاصه سی و چمچک صوین هر برندن ۲۴ قطره بونلری سکر غرام

فاقوله چکر دی ایله برکاسه ایجنه قیوت کاسه یی قاینار صویه اوتور تارق
مذکور ایکی لیتزه شراب روحندن ربعی قالدجیه دک تبخیر ایدر لر اشته
باقی ربع اوز قولون دید کلری در

(۲) ۱ لیتزه شراب روحی ۲۲ درجه دن ۸ غرام لیمون و برغوت
خلاصه لری و ۴ غرام اناج قاوونی خلاصه سی و ۲ غرام لاوندا و ۱۰ طامله
پورتقال چیمکی صویی و ۱۰ طامله عنبر نقاعه سی و ۲ غرام مسک
و ۱۲ غرام عسل بند و ۲ طامله کل یاغی بونلرک نهپسنی بربرینه فارشدیروب
برصیق بزدن سوزملی

آب کبود * بحر چین که لسان فرسده ماء ازرق معناسنده آب کبود
ولسان عربده بحر اخضر دیرلر

آب ککند * صوباصاغی و آبدان معنارینه

آب که * ماء الجمه کول رنگنده غلیظ و کریه الرایحه صوکه
چینده اعمال ایدیلور شربی قیرق وجیق اوکولدر زعم اولنور کوبا
چین دکزنده برخاصه لی بالقدن استحصال اولنور مش فقط تیشه
طوقوغسزین تناول ایتملی ایمش

آب کون * نهر خوارزم یاخود آندن برجدول که آبسکونه تقرب
ایلدکه بواسم ایله تسمیه اولندیغی لغتزدن اکلاشیلایور

آب لاوندا * لاوندا صویی آب کلدسته فوقولی صودر
سورینورلر صورت اعمالی شویله در حسامه (لاواندا) کر کم (سعد
هند زعفرانی) وج (قارون دیدیکمز عطر اوتی) یاسمین قرنفل

فلوزانسه سوسنی چچک صوی و بال بونلری شراب روحله تقطیراید رلر
حاصل اولان ماء مقطر اشته بوقوقلی صودر

آب اوس * شراب محرق و معرق . لیل مملکتدن اوس نام اهل
صیدلنک اختراعی اولدیغدن آنک نامنه اضافله معروف صورت
اعمالی کهر با یاغی و بلسان مکی و شراب روخندن بر مقدار مزجله در
قوقوسی کسکین و سوت رنکنده بر صودر حالت غشیانده برونه قوقلادلق
یا خود شکر شربتیه برایکی قطره طاملا دوب ایچیرک مفیق در

آب بحار * قرال صوی بحار قرالیمه سی صوی رایحه
سیچون سورینور لر معروفدر بیره روخندن عبارت

آب مرغان * (۱) صفر جق صوی . چکر که صوی . چشمه سار
نجمستان ده سمیرم قصبه سنده مشهور و قهستان ده و دیگر بعض محله ده
معروف صودر که بر مملکت مزروعاتنه چکر که کلدکه یلودن بر صوفی
ذاتی کوندر لر صودن آلور چکر که اولان مملکت کتیر صفر جق قوشلری
بو صوایله همراه اولوب کلورده چکر که بی قرار دینور
ممالک عثمانیه ده اسلام صفر جق صوی کتیرده حافظ لر بو صوایله
مملکتی طولاشوب ختم ایندیرر یا خود « یس » او قوزلر
(۲) شیرازده بر سیرکاه در ماه رجب ده هر صالی کونی کیمی زیارت
و کیمی تفرج نیتله اورایه کیدرلر

پیت

دیگر نروم به آب مرغان

دیگر نخورم کباب مرغان

آب مریخ * تیمور صوبی حب المریخ کیمیا اصطلاحده
 مریخ تیمور در قریم طارطار و تیموری شراب روحیه قارشیدروب
 حب یا پارلر ایجابنده بو جلدن برینی یا ایکسینی صوابیچنه قود قلرنده
 برقاج ثانیه ده حل اولور بوندن آلدقاری صویه آب مریخ دیرل
 ظاهر دن یاره وبره ایچون استعمال اولنور تانسی و مولشیم بلده لرنده
 چوق کارخانه لری اولوب کثرله اعمال اولندیغیچون اورو یا لسانلرنده
 اکثرا آب تانسی و آب مولشیم تسمیه قلنور

آب معدنی * معدنی صولر اجزای اجنیه پی حاوی اولوب حین
 تحلیلده آیریلان غازلر شونلردر حامض لحمی وهیدروجن کبریتی
 وآزوت املاح بونلردر فحم کلس کبریت کلس کبریت مغزی یا کبریت حدید
 وملح داخن (قلور صودیوم) و برچوق ده مواد حیوانیه تفریق اولنور
 معدن صولری مداواتده شربت وحام اوله رق استعمال اولنور مواد
 اجنیه پی زیر زمین ده یاریدیغی معادنن الورا کثر منابعده سم الفار
 (سیچان اوتی) بولندیغی ایام اخیرده کشف اولمش خواص دوائیه سی
 بوسم دن متأثر اولدیغنه عزو اولنمقده در میاه معدنیه ینابعده پی حرارت
 عادیه سندن فضله حرارت کسب ایتمشه «ایلیچه» تعمیر اولنور (مراجعت)
 میاه معدنیه طوزلی غازی دمرلی کو کردلی دیو درده تقسیم اولنور
 طوزلی آب معدنی ایچنده کی طوزی چو قجه اولور یا خود مواد
 ملحیه یه تماسیله عادتاً موجود اولان طوزندن فضله طوزلانمشدر
 حامض لحمی حاوی دکل در انکثرده ايسوم و بوهمیاده سیدلیج
 واسویجمرده لویج صولری وامثالی

غازلی آب معدنی طوزلی قسمده کی موادی جامع اولدقدن بشقه
 حامض لحمی دخی حاوی در طادی اکشیجه اولور آلمانیا ده باد
 و بوهمیاده قارلس بادونا صوده ویس بادن و ویشی صولری وامثالی

ذمرلی صو مقدار کثیر اجزای حدیدیه یی حاوی در لذتی خوش در
 بوهیاده طویلچ بلجیقاده سپاصوری و امثالی
 کوکردلی حامض کبریتی حاوی در قوقوسی بوزوق یمورطه
 رایحه سی کی اسویجرده چینچناچ و فرانسه ده آنکین صوری و امثالی
 اناطولی ده وروم ایلی ده میاه معدنیہ خاملر بناء اولمش معلوم و ۱۸۶۷
 میلادی یارس سرکیسنده معاینه اولمش ترکیب و خواصی معروف در
 معدنی صوری بعید یرلره نقل ممکن در آتجق اصل شفاسی موسمه ده
 منابعندن ایچمکده در اوروپاده موسمه ماه مایس و تشرین اول
 اوروپاده میاه معدنیہ یی بیخی اعمال ایدرلر هله غازی صوری پک اعلا
 یاپارلر معدنی صولرک خواصی پک اسکی زمانلردن برو دنیا ده معلوم
 و مسلم در ذوقور «شنو» نام ذاتک بویابده برکتابی وارکه میاه معدنیہ
 لغتی در و صولرک خواص دوائیه سنی شرح ایدر

آب مقطر * آب عرق حکمت طبیعیہ اصطلاحده آب طبیعی
 اجزای ذاتیه سندن اولان اوقسیمین و هیدروجن دن بشقه برچوق اجزای
 اجنبیه یی حاوی اولوب تقطیرایله اجزای اجنبیه دن تخلیص ایتدکلی صویه
 آب مقطر دیرلر منقسم مائه مقیاس حرارتله فوق الصفر ۴ درجه
 حرارتده اولان ماء مقطرک مکعبا عشر متری بیک غرامدرکه برلتره دینور
 اشته بو حرارتده آب مقطرک ثقلت مضبوطه سنی حکمت طبیعیہ ده واحد
 اعتبار ایدوب سائر اجسام جامده و مایعه تک ثقلنی بو واحد نسبتله
 تعین ایلرلر نصل که بخار و غاز ثقلنی هوایه نسبتله تعین ایدرلر لکن
 اصطلاح کییاده آب مقطر دیندکه اجزای اجنبیه دن تطهیر اولنان
 ماء مزبوره مخصوص اولمایوب بالجمله مقطراتی شامل در مثلاً کل
 صویی دخی آب در مقطر

آب نحاس * باقر تطهیر ایتد کیری صوکه قوزی قولاغی طوزینک
محلولیدر

آبی * مائی و کبودنیم و آجیق کوک دیدیکمزرنک
﴿آب﴾

ترجیه یک و چوق معناسنی افاده ایچون کلمات معدوده یه یعنی همزه
معدوده ایله باشلیان صفاته داخل اولور مثلاً آب اق آب آجیق
آب آبدیق لوق دیرلر

آباق اوغلی اسماعیل * جان بک کرای بن مبارک کرای نام قریم
خانک قارت بکلرندن ایدی

﴿آبا﴾

ترجیه آبه عم عوجه «شیخ ابوفارغی کیم شیخ زین
خوافی نی آبه سی بولور ایردی» (نوائی)

﴿آبا﴾

ترجیه حالا لسانمزد آبه دیرزکه بیوک قیز قرنداش

﴿آبا﴾

سموعلیل آبا بحار قرالی بحارلر فی ۴۳۳ ییرنام قرالری علیهنه
قیام ایدوب آنی خلعهل یینه آبایی اجلاس ایلدیله فقط بونک ظلم و تعدیسنه
دخی تحمل ایده مدکلرندن عاقبت فی ۴۳۶ یعنی اوچ سال صکره خلع
ایدوب اسکی پیری قودیلر مرقوم آبایی پیر قتل ایلدی

﴿آبا﴾

عربی جمع اب اصطلاح حکماءده افلاک و انجم فصل که عناصره
امهات تسمیه ایدرلر دی اصطلاح یونان دن ترجمه در توتسمیه ده
وجه علویات و سفلیاتک علیت و معلولیت طریقیله ارتباطی مسئله سی در
متکلمین ارتباطی انکار ایتدیله فقط تعلیله قائل اولمادیله

خضربك

للعلو بالسفل ربط لا بتعليل

اذ قد يدور مدار بل مضافان

﴿آباد﴾

(۱) کعبه یه اطلاق ایدر لر بعضیر مکبه دیدی

حکمر اسدی

فرستاد پس کرد کار بهشت

بدست سرش خجسته سرشت

زیاقوت یکپاره لعل فام

درخشان بدان خانه آباد نام

مران را میان جهان جای کرد

پرستش که خاطر آرای کرد

(۲) فی الاصل فارسی ده ویران ضدی معمور معناسنه اولغله الله آباد

احمد آباد نصر آباد کبی شرقده یک چوق ممالک وارد هریری
محلرنده ذکر اولنور

سعید آباد که * غلط اوله رق سعد آباد دیر لر استانبولده کاغد خانه دینلان

مسیره در اوراسنی چاغلیانلری یایوب سیریری قیلان صدر اعظم سعید پاشاندر

سعید پاشا فی سنه ۱۱۵۳ دولت علیه طرفدن فرانسه یه سفیر کوندرلد کده

پارس قربنده ورسای چاغلیانلرینی کورد بجه «کاشکه اسنا بولزده

اولایدی» دیر ایدی عودتنده کاغد خانه یی اباد ایتمکه موفق اولدی

وسعید آباد عنوانیه کندویه نسبت اولندی

﴿آبادی﴾

آبادی کاغد ایک دن معمول در

﴿ آبار ﴾

فارسی حساب دفتری که آباره وآواره وآوراجه دخی دیرلر
آبارکیر محاسب معناسنه (دفتر کلمسه)

﴿ آبار ﴾

واسطده برکوره اسمی

﴿ آبارا لاراب ﴾

اجفر ایله فید پینده برخل اسمی اوردان اجفر بش میل

﴿ آبازه ﴾

تواریخ عتیقه ده آبازیا و روس لسانده آبخازیا قافقاس جنوبده
قره دکزله قوبان پینده برقطعه درطاغستاندر فقط طپراغی منبت
سکنه سنه آبازه دینور بونلر اسکی رومی ره آبازج والنوزله آخای نامیله
معروف ایدیلر اون بشیجی قرن میلادی ده تاریخ ترک مؤلفی نیقولار
حالفوندیلاسک « قابازی » یازدیغی آبازه در بیوک آبازه
کوچک آبازه دیو موقعجه جنوب و شماله تقسیم اولنورلر
الیوم یوزیک نفوس تخمین اولنه یور باشلوجه شهرلری
انایا صخوم پیچوندا لسانلری همان کندیلرینه مخصوص
بردیل دینلری مسلمان رومی لک تسلطندن قورتلدقلری کی مسلمان
اولشلردی اندن صکره کاه عجم و کاه کورجی و بروقت ده عثمانلی
اداره سنده بولندیلر و ۱۲۲۴ سنه سندن بروروسیه الهه دوشمشلردر قوبان
ایله قوطای اداره لرینه تفریق ایلشدر فی ۱۲۸۴ آبازه دن خیلی خانه
ممالک عثمانیه هجرت ایلدیلر

﴿ آبازه محمد پاشا ﴾

زور باجانپولادک خزینه داری ایدی مرقوم بوزلدیغنده بودخی
ظویلوب مراد پاشا حضورینه قتل اولمق اوزره کتیرلش ایکن اولوقت
یکپیچی اغاسی خلیل اغانک شفاعتیه خلاص اولدی و اغانک قبودانلغنده

برچكدرمه قيودانی اولدی و براز صكره ارضروم والیسی بعده
سلطان عثمان ایله یكچیریلری محوه اتفاق ایلدی نهایت ارضروم دن
يكچیریلری طردایدوب سكبائلری بالالزام استندام ایتدی یكچیریلر
علیهنده بولماسیله عزل ایدلمش ایسه ده فی ۱۳ محرم سنه ۱۰۳۲ مخالفت
ایدوب ارضروم دن چیقما دی و یكچیریلر سلطان عثمانی کربلا یی
ثنیه ایله جك صورتده قتل و شهید ایلدکلرنده «معصوم اقتدیسنه
غدر ایدمك جزاسی بودر» ذیه رك ارضروم دن بروسه یه قدر عسکر
چكوب يك چوق یكچیریلری قیردی

انقره دن بروسه یه كلك اوزره جیغدیغنده قرق بك عسکری اولدیغی
تاریخلرده مقیددر مؤخر استانبوله کلدی و سلطان مراد رابعه
خدمت ایلدی عجمه ولله قارشو محاربه ایدوب مملکت عثمانیه یی
محافظه ایلدی و عاقبت فی ۲۹ صفر ۱۰۴۴ سلطان مراد امریله
قتل اولمغله عكسه مكافات اولندی

بیم دسترس اوله ییلدیكم تاریخلر بوذاتی «آبازه پاشا» یازوب سلطان
مصطفای ثالث وقتنده کی خائف و غدار ابازه پاشایی «آبازه محمد پاشا»
یازیورلر

بن دیرم که «آبازه محمد پاشا» اشته بو تعریف ایتدیكم ذات در اسمی
محمد اولدیغی اثبات ایجون شونکله استشهاد ایدرم که فی ۱۰۴۳ له اوزدینه
محاربه یه کوندرلدیکی وقت قریم خانی جانبك کرای بن مبارك طرفه دخی
نامه کیدوب تاتار عسکر یله کله رك آبازه پاشا یله برلشمسی فرمان اولتمشیدی
قریم خانی جانبك کرای فی ۱۵ ذی القعدة ۱۲۴۳ روسیه جاری میخیل
طرفه یازدیغی بر مکتوبده روسیه نك حیل و خدعه و نقض عهد ارتکاباتانی
تعداد ایلدکن صكره دیر که

«.....تقی خنکار حضرتلرینه ده بولسا یالغان سوزلریلا الجیکوزنی
بیارکنیکوز سبیلی حاضر ات ارسنده توغان کوپ عسکریمز ولا تکرزه اوج

آلور ایچون بارغا ایردیلار الحمد لله تعالی اول ایشلر کچدی کتدی یمانلق
 یخشلیق غه دوندی بارش یارش بوللق اولوغ پادشاه اعظم حضرتلری
 برله دوست بولدی کوز پادشاه حضرتلری یارلغادی لیه قرالی برله توشمان
 بولدی وزیر اعظم ابازہ محمد پاشا حضرتلارین کوپ عسکر برله بزکا
 قوشدی لار بزم برله برکاسفر قیلور لار ایمدی بیوردم کہ یرلیغ شریفم وارد قندہ
 شمدن صکرہ اول یالغان سوزلردہ تابلغای سز پادشاہلردہ یالغان سوز
 لایق ایماستور و ہم حیلہ وال نیک اوخشاوی ایماستور و طوغری سویلاب
 طوغری دوست بوللق کرکسز بوندن بولای کون ایلکاری اوزون اوزاق
 عمر آخر غہ طایمای توررمز خاطر کوزکا هیچ نیارسا کیتورمکای سز
 تقی لیه قرالی برله عمر آخر غہ بارشمای طوررمیز حالا لیه قرالندن الجی
 باشمز ابراش بی کلدی تقی آزدن و کوپدن خزینہ من کلدی آلدق
 سز قرندا شمرده بولسا کوز خاطر یکوزا نیار سه کیتورمکای سز خزینہ من
 کیلکاندہ بولسا دوشمانمزدراوشلای ییلکای سز حالا سز قرندا شمر زیلا
 دوست قرندا شمر همان اولوغ خزینہ مننی یباریب سوزیکوزده
 توزغای سز اولوغ پادشاه خنکار حضرتلارینہ سویلکان سوز کوزچه
 اوز طرف کوزدن لیه ولایتینہ جاولای کوپ عسکر یکوز برله کیلکای سز
 تقی کیلکانیکوزنی لیه قرالی ولایتندہ طایوب بزکا تقی وزیر ابازہ محمد
 پاشا غہ معلوم قیلغای سز انشاء الله تعالی لیه قرالی مملکتلاریندہ
 تابیلورمز اوشلای معلومکز بولسون دیب محبتک برله خط بتلدی ۰۰۰۰۰»

﴿آبازہ حسن﴾

ترکان و یوہدہ سی برقاچ کرہ استانبولہ عصیان ایتدی و برآرہلق
 دیاریکر والیسی اولدی و سلطان محمد بن ابراہیم وقتندہ مرتضی پاشا
 معرفتیلہ فی ۲۴ جمادی الاولی ۱۰۵۹ قتل اولندی